

Ýoel kitaby we Laodikiýadaky Ýedinji Gün Adventist Ybadathanasy - Otuz Ikinji San

Jeff Pippenger

2026-01-20

Otuz Iki Sany

Petrusy şaýat edip, Ýowel kitabyna ýetmek haýal öňe süýşýän bir syýahat boldy. Petrus Hudaýyň pygamberlik Sözündäki iň täsin nyşanlaryň biridir, ýöne olaryň hemmesi şeýle dälmi? Petrus Kaýsariýa Filipide, şeýle hem Pentikost gününde ýokarky otagda üçünji sagatda, soňra şol günüň dokuzynjy sagadynda ybadathanadadyr. Isa üçünji sagatda haça çüýlendi we dokuzynjy sagatda jan berdi. Petrus dokuzynjy sagatda Kaýsariýa çagyrylýar, ýöne Kornelius baradaky hekaýada onuň çagyrylan Kaýsariýasy Hermon dagynyň etegindäki Kaýsariýa Filippi däl-de, deňziň ýakasyndaky Kaýsariýa, ýagny Kaýsariýa Maritima idi.

Kaisareýa Maritima Ortaýer deňziniň kenaryndaky şäher bolup, häzirki Tel Awiiň demirgazygyndan takmynan 30–35 mil aralykda ýerleşýär (ony beýik Hirodes görkemli rim port şäheri hökmünde gurdurdy). Ol Resullaryň Işleri kitabynda ýygy-ýygýdan duş gelýär (15 gezek agzalýar) we Täze Ähtde adamlaryň köpüsiniň ýönekeýje “Kaisareýa” diýip atlandyrylan ýeri hut şoldur. Hoş Habary wagyz edýän Filip öz pygamberlik edýän dört gyzy bilen şol ýerde ýaşaýardy (Resullaryň Işleri 8:40; 21:8). Pawlus şol ýerde iki ýyl zyndanda saklandy, häkimler Feliksiň we Festiň, şeýle-de patyşa Agrippanyň önünde çykyş etdi (Resullaryň Işleri 23–26). Belki, has-da ähmiýetlisi, Petrus rim ýüzbaşysy Korneliusa hut şu ýerde wagyz etdi — bu bolsa miladydan soňky 34-nji ýylda, Mesihniň köpler bilen ähti tassyklan hepdesi tamamlananda, başga milletlerden bolanlaryň hristiançylyga ilkinji uly öwrülişi boldy (Resullaryň Işleri 10).

Ol bir hepde dowamynda köpler bilen ähti tassyklajak; hepdäniň ortasynda bolsa gurbanlygy we sadakany bes etdirjek; ýigrenji zatlaryň ýaýraýşy zerarly ol ony haraba öwrer, hatda ahyrky tamamlanýança çenli; we kesgitlenen zat haraba bolanlygyň üstüne döküljekdir. Daniel 9:27.

Kaýsariýa Maritima Ýahudyýanyň Rim dolandyryş paýtagty bolup hyzmat edipdir hem-de başga milletleriň esasy merkezleriniň biri bolupdyr. Kaýsariýa Filippi bolsa başga bir şäherdir; ol uzak demirgazykda, Hermon dagynyň etegine golaý ýerde (Jelile deňziniň demirgazygyndan takmynan 25–30 mil daşlykda), häzirki wagtda Golan belentlikleri diýlip atlandyrylýan sebitde (häzirki Banýasda) ýerleşýär. Bu ýer diňe Hoş Habarlarda agzalýar (Matta 16:13 we Mark 8:27), ýagny Isa Öz şägirtlerini Kaýsariýa Filipä alyp gidende. Bu, Petrusyň Isanyň “Mesih, diri Hudaýyň Ogly”dygyny ykrar eden meşhur ýeridir; şeýle hem şol ýerde Isa: “Men Öz ýygnağymy şu gaýanyň üstünde bina ederin, ölüler dünýäsiniň derwezeleri oňa üstün çykmaz” diýip yglan etdi (Matta 16:13–20). Ol grek taňrylaryna, aýratyn-da geçi-taňry Pan üçin bagyşlanan ybadathanalary bolan butparaz sebitdi; Panyň gowagy bolsa “dowzahyň derwezeleri” diýlip atlandyrylýardy, şonuň üçin Isanyň şol ýerde eden beýany aýratyn täsirlidir.

Iki şäher geografik we taryhy taýdan bütinleý aýrydyr — olaryň biri günorta-günbatarda ýerleşýän gaýnap-joşýan rim deňiz porty, beýlekisi bolsa Ýordan derýasynyň çeşme başlaryna golaý demirgazykdaky ellinistik/putparaz merkezdir. Kenarıka şäheri Resullaryň Işleri kitabynda agdyklyk edýär, demirgazykdaky şäher bolsa Hoş Habarlardaky öwrülişikli bir pursadyň merkezindedir. Deňizdäki Kaýsariýa Rimiň — wagşy haýwanyň nyşanydyr, ýerdäki Kaýsariýa bolsa aždahanyň nyşanydyr. Uýamyz Waýt haçdan Pentikost gününe çenli bolan döwri, ýagny haçda başlan we Pentikostda tamamlanan “Pentikostal möwsümi” kesgitleýär.

Men Pentikost günündäki wakalaryň şol pursatdakydan hem has beýik gudrat bilen gaýtalanjak wagtyna çyn ýürekden teşne bolup garaşýaryn. Ýahýa şeýle diýýär: “Men asmandan inip gelýän başga bir perişdäni gördüm; onuň beýik güýji bardy, ýer ýüzi onuň şöhraty bilen ýagtyldy.” Şonda, Pentikost döwründe bolşy ýaly, adamlar hakykaty özlerine aýdylýandygyny, her kim öz dilinde eşider.

“Hudaýa hyzmat etmegi tüýs ýürekden isleýän her bir janlyga Hudaý täze durmuş dem berip biler, gurbanlyk sypasynyň üstünden alnan janly köz bilen olaryň dodaklaryna degip biler hem-de olary Onuň şöhratyny wasp etmekde söz ussatyna öwürip biler. Müňlerçe ses Hudaýyň Sözüniň ajaýyp hakykatlaryny yglan etmek güýji bilen doly bolar. Dilewarlap gürleýän dil çözüler, gorkaklar bolsa hakykat barada gaýduwsyz şaýatlyk etmek üçin güýçlendiriler. Reb Öz halkyna jan ybadathanasyny her bir nejasatdan arassalamaga we Onuň bilen şeýle ýakyn gatnaşygy saklamaga kömek etsin; şonda olar soňky ýagşyň dökülip başlanda ondan paý almaga mynasyp bolarlar.” Review and Herald, 20-nji iýul, 1886.

Tehniki taýdan Pentikost möwsümi ilkinji miweleriň baýramyndan başlanardy; bu bolsa Mesihniň direlişine laýyk gelýär. Emma haçdaky ölüm bolmadyk bolsa, direlen Halasgär direlende Özi bilen alyp gitjek gany bolmazdy. Onuň ölümi bolmadyk bolsa, Ol, Durmuş Nany hökmünde, hamyrsyz çörek baýramynyň gününde dynç almazdy; Durmuş Nany bolsa ilkinji miweleriň baýramynda direlmeginden ön dynç almaly idi, şeýlelik bilen Pentikost gününe we baýramyna alyp baran elli günlük döwür başlanýardy.

Mesih bir hepdelik ähti tassyk etmek üçin gelende, şol hepde Onuň çokundyrylmagy bilen başlady; soň bolsa “hepdäniň ortasynda”, üç ýarym ýyldan soň, Ol haça çüýlendi, Petirsiz çörek gününüň dowamynda gabyrda dynç aldy, ýekşenbe günü arpa hasylynyň ilkinji miweler baýramy hökmünde direldi; şeýlelikde bugdaýyň ilkinji miweler baýramyna çenli dowam eden elli günlük Pentikost möwsümini başlatdy. Haçdan hepdäniň ahyryna çenli, ýene üç ýarym ýyldan soň, bu ýedi ýyllyk döwür milady 34-nji ýylda hepdäniň ahyrynda hristian ýygnagyna ilkinji başga milletli imanly bolup öwürülen Kesariýa Maritimadan Kornelius bilen öz jemlenmesine ýetdi.

Mesihniň ähti tassyk etmek üçin gelen hepdesi pygamberlik taýdan 2,520 gündür, hem-de haç “hepdäniň ortasyndadyr”, şonuň üçin ol çokundyrylýşyndan 1,260 gün soň we Korneliýiň iman etmegine çenli 1,260 gün ön bolupdyr. Haçda Mesih üçünji sagatda haça çüýlenipdir, dokuzynjy sagatda bolsa jan beripdir. Bu Pentikost möwsüminiň başlangyjy bolupdyr we ahyrynda hem, (çünki Isa ahyry hemişe başlangyç arkaly görkezýär) Pentikost gününde Petrus Ýoel kitabyndan ilkinji wagzyny üçünji sagatda yokarky otagda berýär; şol ýerde Mesih öz direliş günü şägirtleri bilen duşuşypdy. Soňra Petrus Ýoel boýunça ikinji wagzyny ybadathanada dokuzynjy sagatda

berýär. Aýdyňdyr welin, üçünji we dokuzynjy sagat Pentikost möwsüminiň başlangyjy bilen soňunyň alfa we omega nyşanydyr.

Setir yzyna setir, bu iki wakanyň üçünji we dokuzynjy sagadyny deňeşdirip sazlaşdyranymyzda, alty sagadyň bölünişiğiň şaýatlygyny berýän pygamberlik döwri bolup durýandygyny görýäris. Mesih ýaşayşdan ölüme, ölümden hem ýaşayşa geçýär. Ol ýer ýüzünden asmana gidýär we ýene ýer ýüzüne dolanýar. Petrus ybadathananyň daşyndadyr, soň bolsa içindedir. Elbetde, üçünji sagatdan dokuzynjy sagada çenli başga-da utgaşykly paralel deňleşdirmeler bar, emma ilki bilen Petrusy, Korneliýusy we deňiz boýundaky Kesariýany göz önünde tutmalydyrys.

Alty sagatda şekillendirilen pygamberlik bölünişleri bilen bolşy ýaly, perişde Korneliusa Petrusy çagyryp getirmek üçin adam ibermäge ugrukdyrmak maksady bilen iberilende, bu dokuzynjy sagatdy.

Kaisariýada Kornelius atly belli bir adam bardy; ol Italiýan kohorty diýilýän goşun bölüminden ýüzbaşydy. Ol takwa adam bolup, tutuş öý-içi bilen birlikde Hudaýdan gorkardy; halka köp sadaka berýärdi we elmydama Hudaýa doga edýärdi. Ol gündiziň dokuzynjy sagady töwereginde aýan görnüşde bir görnüşde Hudaýyň bir perişdesiniň öz ýanyna gelip: «Kornelius!» diýýänini gördi. Ol oňa seredip gorkdy-da: «Bu näme, eý Reb?» diýdi. Perişde oňa şeýle diýdi: «Seniň dogalaryň we sadakalaryň Hudaýyň huzurynda ýatlama hökmünde ýokary galdy. Indi bolsa Ýopa adam iber-de, lakamy Petrus bolan Şimuny çagyr.» Resullaryň işleri 10:1–5.

Perişdäniň gelişi bir habaryň hem-de bir ýol belgüsiniň nyşanydyr, we perişde: «Seniň dogadilegleriň hem-de sadakalaryň Hudaýyň huzurynda ýatlama hökmünde ýokary göterildi» diýende, munuň bir ýol belgisidigini tassyklaýar. Hepdäniň soňunyň ýol belgusi — Korneliussyň dört günläp agyz bekländen soň dokuzynjy sagatda Petrusy çagyrtmagydyr, we bu «ýatlama» diýlip atlandyrylýar, ol hem bir ýol belgisidir. Kornelius «ýüzbaşy» hökmünde ýüz adama baştutanlyk edýän serkerdeydi.

Petrus Matta kitabyň on altynjy babynda Kesariýa Filipide bolanda, hiç hili sagat barada salgylanma ýokdur. Kesariýa Filipi Isanyň şägirtleri şol ýere äkiden döwründe şäheriň adydyr. Daniýel kitabyň on birinji baby, on üçünji aýatdan on bäşinji aýata çenli bolan taryhynda — Panium söweşinde ýerine ýeten we Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda ýekşenbe kanunyna alyp barýan urşy nusgalaýan aýatlarda — Kesariýa Filipiniň ady Paniumdy. Petrus on üçünji aýatdan on bäşinji aýata çenli aýatlarda Kesariýa Filipide, ýagny Paniumda bolanda duş gelýär.

Danyýl on birinji babyň on üçden on bäşe çenli aýatlarynyň Panium söweşiniň amala aşmasy bolandygyny, hem-de şol aýatlaryň we Panium söweşiniň taryhynyň Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda ýekşenbe kanunyna alyp barýan urşy görkezýändigini kesgitlemek, hut “setir üstüne setir” usulýetiniň işlemek üçin niýetlenen ýoludyr. Şol usulýeti ulanmak, Kesariýa Filipi bilen Paniumyň özara laýyklaşdyrylmalydygyny talap edýär, çünki bu hakykata degişli pygamberligiň baş düzgünleriniň biri şudur: “gadymy pygamberleriň her biri öz ýaşan günlerinden has köp biziň döwrümüz üçin gepledi.” Pawlus hem pygamberleriň ruhlarynyň pygamberlere tabyndygyny goşýar; şonuň üçin olar diňe bir ahyrky günleri görkezmän, eýsem olaryň hemmesi bir pikirde-de

ylalaşýarlar.

Şol sebäpden, eger-de haçan-da Panium Hudaýyň pygamberlik Sözüinde Panium hökmünde, ondan soň bolsa Caesarea Philippi hökmünde kesgitlenýän bolsa, onda olaryň ikisi hem soňky günlerde ulanylmalydyr we biri-biri bilen gabat gelmelidir, çünki olar şol bir şäherdir.

Bu mantyk bilen baglanyşykly, emma birneme tapawutly bolan ýerler Kaýsariýa Filippi we Kaýsariýa Maritima-dyr. Petrus Mesih bilen Kaýsariýa Filippä gitdi, ýöne ol Mukaddes Ruh tarapyndan Kaýsariýa Maritimä iberildi. Şeýle-de bolsa, iki Kaýsariýada-da esasy äht keşbi Petrusdyr. Bu ugry ajaýyp edýän zat şudur: Corneliusyň perişde tarapyndan zyýarat edilip, Petrusy çagyryp getirtmek üçin görkezme alan wagty dokuzynjy sagatdy. Kaýsariýadaky Petrus pygamberlik nyşanydyr, ýöne bu iki Kaýsariýa anyk tapawutlydyr. Biri deňiz boýundaky Kaýsariýa, beýlekisi bolsa gury ýerdäki Kaýsariýadyr. Deňiz boýundaky Kaýsariýa başga milletler bilen baglanyşyklydyr, hem-de Cornelius biziň eramyzyn 34-nji ýylynda äht hepdesiniň hut ahyrynda iman eden ilkinji başga milletli adam boldy. Deňiz boýundaky Kaýsariýa dokuzynjy sagatdyr we Pentikostda ybadathanadaky Petrus bilen, şeýle hem Mesihniň dokuzynjy sagatda bolan ölümi bilen laýyk gelýär.

Ýerdäki Kesariýa, ýagny Kesariýa Filipi üçünji sagatdyr. Saýlamak üçin başga hiç bir mümkinçilik ýokdur. Başlangyçdaky Kesariýa Filipi üçünji sagat, ahyrdaky Kesariýa Maritima bolsa dokuzynjy sagatdyr. Filipi alty sagatlyk döwrüň alfasy, Maritima bolsa omegasydyr. Dokuzynjy sagatdaky omega, ähtiň hepdesiniň ortasynda Mesihe gelen ölüm boldy; Pentekost günü ybadathanada bolan Petrus hem dokuzynjy sagat bilen baglanyşyklydy. Korneliýiň Petrusy çagyrmagy, Ýekşenbe kanunyny nusgalaýan Mesihe gelen ölüme hem, Pentekost günü ybadathanadaky Petrusa hem gabat gelýär; bu-da ýene bir gezek Ýekşenbe kanunyny nusgalaýar. Ilkinji başga milletden iman getiren hökmünde Korneliý Ýekşenbe kanunyndaky on birinji sagadyň ilkinji işçisini görkezýär.

Mesih haça çakylanda üçünji sagat, hem-de Petrus ýokarky otagda bolanda üçünji sagat hökman, hem diňe Kaisareýa Filipini aňladýar. Pentikost gününde Petrus bolan ýokarky otag, Mesihniň dirilişinden, ýokary göterilişinden we inişinden soň peýda bolan şol bir ýokarky otagdy. Mesih ýokarky otaga geldi, soňra elli gün geçenden soň, Pentikost gününde Petrus şol bir ýokarky otagda Ýoel kitabyň habaryny beýan etdi.

Kaisariýa Filipi haça çüýlenmäge we Pentikost günündäki ýokarky ota laýyk gelýän üçünji sagatdyr. Haça çüýlenme pytraşmagyň nyşanydyr, ýokarky ot bolsa bitewüligiň nyşanydyr. Bu, Kaisariýa Filipini Ýekşenbe kanunynyň ön ýanyndaky nokat hökmünde görkezýär; şol ýerde bir topar pytradar, beýlekisi bolsa ýygnaclar. Paniý söweşiniň taryhy gaýtadan ýerine ýetirilip başlananda, akylsyz we paýhasly gyzlar ebedilik aýrylarlar, we olar haçyň üstünde, ýagny Ýekşenbe kanunynyň golaýlaşmagyny aňladýan zadyň üstünde aýrylarlar. Hut Kaisariýa Filipide Mesih golaýlap gelýän Ýekşenbe kanuny barada öwretmäge başlady. Şeýle edeninde, Petrus bu habara garşy çykdy; şeýlelikde, dokuz aýatda Petrus möhürlenlenleri hem, haç baradaky habar, ýagny Ýekşenbe kanuny sebäpli pytradanlary hem aňladýar.

Ol olara: «Siz bolsa, Meni kim diýip aýdýarsyňyz?»

Şonda Simun Petrus şeýle jogap berdi: «Sen Mesihsiň, diri Hudaýyň Oglusy».

Isa oňa şeýle jogap berdi: «Bagtlysyň sen, Şimun Barjona; çünki muny saňa ten bilen gan aýan etmedi, eýsem göklerdeki Meniň Atam aýan etdi. Men saňa hem aýdýaryn: sen Petrus, we Men Öz ýygnagymy şu gaýanyň üstünde guraryn; dowzahyň derwezeleri oňa garşy üstün çykmaz. Men saňa gökleriň şalygynyň açarlaryny bererin; ýerde nämäni baglasaň, ol gökde-de baglanan bolar; ýerde nämäni çözseň, ol gökde-de çözülen bolar.»

Soňra ol Öz şagirtlerine Onuň Isanyň Mesihdigini hiç kime aýtmazlyklaryny tabşyrdy. Şondan soň Isa Öz şagirtlerine Iýerusalime gitmelidigini, ýaşululardan, baş ruhanylardyr kanun öwredijilerden köp azap çekmelidigini, öldürilmelidigini we üçünji gün direlmelidigini görkezmäge başlady.

Soňra Petr Ony bir gyra çekip, Oňa käýinmäge başlady we şeýle diýdi: „Reb, goý beýle zat Senden daşda bolsun; bu hiç wagt Seniň başyňa gelmez.“

Emma ol yzyna öwrülip, Petere diýdi: «Yzyna geç, Şeýtan; sen Maňa bütretgi bolýarsyň; çünki sen Hudaýa degişli zatlary däl-de, ynsana degişli zatlary pikir edýärsiň». Matta 16:15–23.

Üçünji sagatdaky haça çüýlenme hem-de Peteriň ýokarky otagdaky habary, bugdaý bilen haşal otlaryň ikisini-de öz içine alýan ýygnak hökmünde kesgitlenýän söweşiji ýygnagyň pygamberlik geçişini ýeňiji ýygnaga laýyk getirýär. Ýeňiji ýygnak, Pentekostuň ilkinji hasyl bugdaý hödürlemesidir; ol hem Ýekşenbe kanunydyr. Haşal otlar bilen bugdaý kämillige ýetende, perişdeler şol iki synpy biri-birinden aýyrýarlar. 9/11-de sepelenip başlamagy başlanan ýagyş bugdaý bilen haşal otlaryň miwesini bermäge gelmegine sebäp bolýar.

Alty sagatlyk döwür Exeter lager ýygnagynyň taryhyny 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabryna çenli, Mesihni Iýerusalime zafar bilen girmegini hem-de patyşa Dawudyň sandygy bilen Iýerusalime girmegini aňladýar. Dokuzynjy sagat hem agşamky gurbanlygyň wagtydyr, takmynan öýlän sagat 3 töweregi.

Indi sen gurbanlyk sypasynyň üstünde hödürlemeli zadyň şudur: her gün üznüksiz ýagdaýda bir ýaşly iki tokly. Bir toklyny irden hödürlemeli; beýleki toklyny bolsa agşam hödürlemeli. Çykyş 29:38, 39.

„Hatda” diýip terjime edilen söz käwagt „agşamlaryň arasynda” diýlip hem beýan edilýär. „Agşamlaryň arasynda” üçünji sagatdan dokuzynjy saga çenli bolan altı sagatlyk döwri aňladýar. Mesihniň äht hepdesi haçdaky şol altı sagatlyk döwri aňladýar, ol hem Pentikost günündäki altı sagatlyk döwrüň alfasy bolýar. Äht hepdesindäki iki şaýat diňe mukaddes hepde pygamberligine däl, eýsem Pentikost döwrüniň nyşanlaryna hem göni baglanyşykly bolan altı sagatlyk bir döwri kesgitleýär. Soňra şol bir pygamberlik hepdesiniň hut ahyrynda Petrus dokuzynjy sagatda Kaisareýa çagyrylýar. Mukaddes hepdäniň şol bir pygamberlik gurluşynyň içinde üç sany dokuzynjy sagadyň bolmagy, olaryň ikisiniň hem altı sagatlyk bir döwrüň omega ahyrlary bolmagy, ol döwrüň hem ertirki we agşamky gurbanlyklaryň arasyndaky döwür bolandygy, pygamberlik zerurlygy boýunça Korneliýiň dokuzynjy sagadynda tamamlanan bir döwrüň alfasy

hökmünde üçünji sagadyň hem bolmagyny talap edýär.

Petrusy merkezi şahsiyet hökmünde görkezýän iki Kaýsariýa Kaýsariýa Filippini üçünji sagat hökmünde kesgitleýär. Şol alty sagatlyk döwür Kaýsariýa bilen başlanýar we Kaýsariýa bilen tamamlanýar, çünki ahyr başlangyç arkaly şekillendirilýär.

Pasha guzusy agşam, ýagny dokuzynjy sagatda—Mesihni aradan çykan wagtynda—öldürilmelidi.

Şol aýyň on dördünji gününe çenli ony saklap goýarsyňyz; Ysraýyl jemagatynyň bütün ýygmanyşygy ony agşam öldürer. Çykyş 12:6.

Doga sagady hem dokuzynjy sagatdyr, çünki ol agşamky gurbanlyk wagtynda bolupdy.

Goý, meniň dogam seniň önünde hoşboý ysly tütetgi ýaly goýulsyn; ellerimi galdyrmagym-da agşamky gurbanlyk ýaly bolsun. Zebur 141:2.

Agşam gurbanlygynyň doga sagadydygyna laýyklykda, Ezra agşam gurbanlygy wagtynda doga edýär; diýmek, ol Petriň ybadathanada bolan, Mesihni aradan çykan we Korniliusa Petri çagyrmaga tabşyrylan dokuzynjy sagatda doga edýär.

Agşam gurbanlygy wagtynda men gaýgydymdan ýerimden galdym; eşigimi we donumy ýyrtyp, dyz çöktüm-de, ellerimi Hudaýym Rebbiň huzuryna uzatdym. Ezra 9:5.

Doga-dileginde, Ezra ybadathanany täzedan gurmak üçin Wawilondan çykyp gelenleriň başga milletlerden bolan aýallar bilen nikalaşandyklaryna düşünenden soň toba edýär.

Ezra doga edip, öz günäsini ykrar edip, aglap we Hudaýyň öýüniň önünde ýüzin ýere taşlap ýatyrka, Ysraýyldan onuň ýanyna erkeklerden, aýallardan we çagalardan örän uly bir jemagat ýygandy; çünki halk gaty aglaýardy. Şonda Elamyň ogullaryndan biri, Ýehieliň ogly Şekaniýa Ezraga ýüzlenip şeýle diýdi: «Biz öz Hudaýymyza garşy döňüklik etdik we ýurduň halkyndan keseki aýallary alypdyris; emma şonda-da bu iş babatda Ysraýyl üçin heniz umyt bar. Indi bolsa, agamyz bilen Hudaýymyzyň buýrugyndan titrýänleriň maslahatyna görä, ähli aýallary we olardan doglanlary goýbermek hakda öz Hudaýymyz bilen äht baglaşalyň; goý, bu Kanuna görä ýerine ýetirilsin. Tur, çünki bu iş saňa degişlidir; biz hem seniň bilen bolarys. Gaýratly bol-da, muny ýerine ýetir».

Soňra Ezra turup, baş ruhanylary, Lewileri we bütün Ysraýyly bu söze görä etjekdiklerine ant içirdi. Olar hem ant içdiler. Soňra Ezra Hudaýyň öýüniň önünden turup, Elýaşyp ogly Ýohanananyň otagyna gitdi; ol ýere baranda, ne çörek iýdi, ne suw içdi; çünki sürgün edilenleriň etmişi sebäpli matam tutýardy. Soňra Ýahuda bilen Iýerusalimiň hemme ýerine sürgün edilenleriň ähli perzentleriniň Iýerusalime ýygnanmalydygy barada jar edildi; hem-de ýolbaşçylaryň we ýaşulularyň maslahaty boýunça, üç günüň içinde gelmedik her kimiň ähli emlägi müsadere edilmelidi we onuň özi sürgün edilenleriň ýygnaýyndan aýry salynmalydy. Şonda Ýahudanyň we Benýaminiň ähli erkekleri üç günüň içinde Iýerusalime ýygnaýdylar. Bu dokuzynjy aýdyň ýigirminjy güni bolupdy; ähli halk Hudaýyň öýüniň önündäki meýdanda oturypdy, bu iş sebäpli we güýçli ýagyş sebäpli titreýärdiler. Ezra 10:1–9.

Ýüz kyrk dört müňüň ähti, geň aýallary alanlardan aýrylyşmak hökmünde görkezilýär. Bu, paýhasly hem-de akmak gyzlaryň aýrylyşmagydyr, we ol dokuzynjy sagatda bolup geçýär; bu bolsa Mesihniň ölümi, Pentikost gününde Petrusyň ybadathanadaky bolşy we deňziň boýundaky Kesarýa Petrusyň çagyrylyşydyr. Ezranyň aýrylyşy hem Malakiýanyň üçünji babynda Ähtiň Habarçysy tarapyndan lewileriň arassalanýşydyr. Malakiýadaky bu arassalanýş Mesihniň ybadathanany iki gezek arassalamagyny şekillendirýär.

“Ybadathananyň alyjylaryndan we satyjylaryndan ybadathanany arassalamak bilen, Isa ýüregi günäniň haram etmesinden — jany bozýan dünýewi höweslerden, nebseparaz isleglerden, ýaramaz endiklerden — arassalamak wezipesini ygylan etdi. Malakiýa 3:1–3 sitata getirildi.”
The Desire of Ages, 161.

Ezra we äht baglaşyga girýänlere «turuň» diýilýärdi, Iýeşuwa bolsa otuz sekiz ýylyň dowamynda ähli pitneçiler ölüp gutarandan soň turmaga buýruldy. Gadymy Ysraýyl on synagdan ybarat bolan synag işinde şowsuzlyga uçramak üçin iki ýyl sarp etdi, otuz sekiz ýyl soňra bolsa pitneçileriň hemmesi ölüp gutardy we Hudaý olara turmagy aýdýar.

“Indi turuň,” diýdim men, “we Zerediň jülgesinden geçiň.” Şeýlelikde biz Zerediň jülgesinden geçdik. Kadêsbarneýadan çykyp, Zerediň jülgesinden geçip bolýança geçen wag otuz sekiz ýyl boldy; Rebbiň olara ant içişi ýaly, goşunyň arasyndaky söweşjeň erkekleriň tutuş nesli ýok bolup gutarýança. Kanun taglymaty 2:13, 14.

Ýohanyň başinji babynda Isa otuz sekiz ýyllap maýyp bolan adamy sagaltdy, Ony sagaldanda bolsa, oňa: «Tur» diýdi.

Çünki belli bir wagtda bir perişde howdana inip, suwy gozgalaňa salýardy; suwuň gozgalaňyndan soň ilki giren adam haýsy kesel bilen kesellän bolsa-da, şondan saplanýardy. Şol ýerde otuz sekiz ýyl bäri nähoş bir adam bardy. Isa onuň ýatandygyny görüp, onuň bu halda eýýäm köp wagtda bäri ýatandygyny bilip, oňa şeýle diýdi: «Sagalmak isleýärmiň?»

Ejiz adam Oňa şeýle jogap berdi: «Jenap, suw çaýkananda meni howza salmaga hiç kimim ýok; men barýança bolsa, başga biri menden öň düşýär».

Isa oňa: «Tur, düşegiňi göter-de, ýöre» diýdi. Şol bada adam sagaldy, düşegini göterip ýöredi; şol gün bolsa Sabat günüydü. Ýahýa 5:4–9.

Ezranyň ýüz kyrk dört müň baradaky ähtiniň mysalynda halk «turmary»dy. 1838-nji ýylda Millerçi wagyzçylaryň görnüklielerinden biri bolan Joşaya Liç Osmanly agalygynyň soňuny takmynan 1840-njy ýylda boljak diýip öňünden aýtdy, we Millerçi habar turdy; soňra ol 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda bolan takyk berjaý boluş bilen kuwwatlandyryldy. Ýeňiji ybadathananyň ýokary galdyrylmagy, äht berkidilende Hudaýyň halkynyň turmagyna sebäp bolýan bir öňünden aýdysy hem öz içine alýar. Ezranyň nätanyş aýallardan aýrylyşmagynda biz Malakiniň Lewileri saplaýşyny, şeýle hem Mesihniň ybadathanany iki gezek tämizleşini görýäris, we her bir hat bugdaý bilen haşaly otlaryň aýrylmagyny görkezýär; bu bolsa Mesih günäni ýüz kyrk dört müňüň ýüreklerinden ebedilik aýryp taşlanda ýerine ýetirilýär. Mesihniň dokuzynjy sagady, we Petrusyň iki dokuzynjy sagady Ezranyň saplanmak üçin eden dogasy bilen bilelikde, soňky ýagmyryň ölçegsiz

dökülip beriljek Ýekşenbe kanuny bilen utgaşýar. Daniýel kitabyňyň dokuzynjy babynda Daniýel öz dileglerine jogaby agşamlyk gurbanlygy wagtynda, ýagny dokuzynjy sagatda alýar.

Hawa, men doga edip gepleýärkäm, başdaky görnüşde gören şol adam Jabrail çalt uçup gelip, agşamky gurbanlyk wagtynda maňa degdi. Daniel 9:21.

Bize Şinar çölleriň beýik derýalarynyň boýunda Daniýele berlen görüşleriň indi ýerine ýetirilmek işinde durandygy, we pygamberlikleriň haçan berlen ýagdaýlaryny göz önünde tutmalydygymyz habar berilýär.

Danyýeliň Hudaýdan alan nury aýratyn-da şu soňky günler üçin berildi. Onuň Şinaryň beýik derýalary bolan Ulaý bilen Hiddekeliň kenarlarynda gören görnüşleri häzir ýerine ýetirilmek işinde, we önünden aýdylan ähli wakalar tizden-tiz amala aşar.

«Danyýeliň pygamberlikleri berlende, ýewreý halkynyň ýagdaýlaryny göz önünde tutuň». Testimonies to Ministers, 113.

Hiddekel we Ulai derýalary bilen baglanyşykly görnüşleriň nury, Danyýel kitabyňyň on birinji bapynyň soňky alty babyňy aňladýar. Dokuzynjy bapda, Ulai derýasy bilen aňladylýan ýerde, Daniýele ýedinji, sekizinji we dokuzynjy baplar barada nur berilýär. Onunjy bapda, Hiddekel derýasy bilen aňladylýan ýerde, Daniýele onunjy, on birinji we on ikinji baplaryň nury berilýär. Pygamberlik maglumatlary diňe baplaryň içinde görkezilen pygamberlik wakalary bilen däl, eýsem Danyýeliň özi arkaly hem aňladylýar; çünki pygamberlikler berlen wagtynda ýehudy milletiniň ýagdaýlaryny nazara almalydyrys.

Biz şol pikirleri soňky günlere getirmeli we olary beýleki pygamberiň şaýatlyklary bilen laýyklaşdyrmaly. Munuň manysy şudur: Petrus Kaisareýa Filippide hem, şeýle-de Kaisareýa Maritimada bolşy ýaly, Daniel dokuzynjy bapda dokuzynjy sagatda Jebraýyl tarapyndan zýaret edilýär, onunjy bapda bolsa ýigrimi ikinji günde oňa zýaret edilýär. Soňky günler üçin Ulai bilen Hiddekeliň nury Daniel üçin ýigrimi ikinji günün dokuzynjy sagatynda açylýar. Şol nur Ýekşenbe kanuny wagtynda soňky ýagşyň ölçegsiz dökülip berilmegini aňladýar.

Danyýeliň şaýatlygy dokuzynjy sagatda doly açylýar, çünki ol ahyrky günlerde Hudaýyň halkynyň başyna “gelýän” zatlaryň hem daşky, hem-de içkeri taryhyny kesgitleýär. Şol nur wagyz edilende, Korneliý bilen şekillendirilen milletler bir ýüz kyrk dört müňi çagyrlarlar, Hudaýyň kanuny ýekşenbe gününü mejbury berjaý etdirmek arkaly öldüriler, hem-de Petrus Mesihini taşlap giden we ýahudylaryň boş öýi diýip kesgitlän ybadathanasyna bir habary ýetirer. Petrus milletlere, şeýle hem Sinedriona ýüzlenýär, şol bir wagtyň özünde Ezra aýrylyşmak üçin ýalbaryp dileg edýär, Daniýel bolsa nur üçin agyz bekleýär we doga edýär. Pentikostdaky, Mesihiniň ölümündäki, Korneliýiň Petrusy çagyrmagyndaky dokuzynjy sagat hem-de agşamky gurbanlygyň hemmesi Karmel dagyndaky Ylýas bilen bir ugra gabat gelýär.

Alty sagatlyk döwrüň Ýekşenbe kanuny bilen tamamlanýan döwri aňladýandygy äşgärdir, emma onuň soňy bilen gönüden-göni baglanyşykly bir wakadan başlanýandygy hem şonça aýdyňdyr; edil ertirki we agşamky gurbanlyklarda bolşy ýaly. Petrusyň nukdaýnazaryndan alnanda, alty sagatlyk döwür Kaýsariýa Filipiden deňiz ýakasyndaky Kaýsariýa çenli bolan aralykdyr. Pentekostda bolsa

bu ýokarky otagdan ybadathana çenli boldy. Ýoluň başynda goýlan ýagty nur bolan şol döwür Ýarygije Nidadyr, we şol döwür Ýekşenbe kanunyna çenli ýetýär. Agşamlaryň arasynda bolan alty sagat Mesihni Ýerusalime dabaraly girişini aňladýar; bu bolsa öz gezeginde 1844-nji ýylyň 12–17-nji awgusty aralygyndaky Exeter çadyr ýygnaýyndan başlap, 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda jemlenen habaryň ygylan edilmegini başlan döwri görkezýär. Exeter — Kaýsariýa Filipidir, deňiz ýakasyndaky Kaýsariýa bolsa 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrydyr. Başlangyç hem Kaýsariýa bilen bellik edilýär, tamamlanşy hem.

Şan-şöhratly girişiň başynda hem bir dawaly ýagdaý, ahyrynda hem bir dawaly ýagdaý bellik edilýär. Exeterdäki dawa Watertown çadyrynyň ýerleşýän ýerinde bolup geçýän galp ybadat arkaly şekillendirildi. Şol iki çadyr arkaly iki habar şekillendirildi, we Mesih Ýerusalime girende, ýaňy boşadylan eşege münüp, Zeýtun dagyndan aşak inip Ýerusalime barýarka ygylan edilýän habar babatda ownuk çekişýän Ýehudiler närazylyk bildirdiler. Ilkinji we soňky dawa şol döwür üçin alfa bilen omegany kesgitleýär. Exeterde Watertown topary ýagsyz galan gyzlaryň bir toparyny aňladýar, olar üçin halas boluş gapysy ýapyldy. Şol döwriň ahyrynda mukaddes ýere girilýän gapy ýapyldy, şeýlelikde şol döwür üçin alfa bilen omega üpjün edildi. Şol alfa bilen omega şan-şöhratly girişiň iki dawaly ýagdaýy bilen, we Petrus bilen Kesariýadan Kesariýa çenli sazlaşýar.

Kaýsariýa Filipide Şim'on Barýonanyň ady Petrus diýlip üýtgedilýär; şol ýerde ol ylhamyň sözçüsi hökmünde wasp edilýär, soňra bolsa haçin habaryna garşy çykandygy üçin Şeýtan hökmünde ýazgarylýar. Petrus, çokundyryş we haç habary, ýagny 9/11 bilen ýekşenbe kanunynyň habary arkaly biri-birinden aýrylýan iki toparyň nyşanydyr.

Fariseý we salgyt ýygnaýjy bilen şekillendirilen toparlaryň her biri üçin resul Petrusyň taryhynda bir sapak bar. Şägirtliginiň ilkinji döwründe Petrus özüni güýçli hasap edýärdi. Fariseý ýaly, öz bahalandyryşynda ol “beýleki adamlar ýaly däl”di. Mesih Özüne dönüklük ediljek gijäniň önüsyndasynda şägirtlerine: “Siz şu gije Meniň ýüzümden hemmäňiz бүдгеýärsiňiz” diýip önünden duýduranda, Petrus ynam bilen: “Ählisi бүдге-de, men бүдгемерin” diýdi. Mark 14:27, 29. Petrus öz howpuny bilmeýärdi. Özüne ynam ony ýalňyşdyrды. Ol synaga garşy durmaga ukyplydygyny pikir etdi; emma juda gysga birnäçe sagatdan soň synag geldi, we ol näletläp hem-de ant içip, öz Rebini inkär etdi.» Christ's Object Lessons, 152.

Dokuzynjy sagatda, ýagny agşamky gurbanlygyň wagtynda, Ýlýasyň dogasyna jogap hökmünde ot aşak düşüp, gurbanlygy ýakyp ýok etdi; munuň maksady Hudaýyň halkyna Rebbiň Hudaýdygyny bildirmekdi. Karmel dagynda iki topar nyşanlanýar: şol wagtda Rebbiň Hudaýdygyny bilýän bir topar, hem-de şondan soň öldürilýän Bagalyň pygamberleri arkaly görkezilen beýleki topar.

Agşam gurbanlygynyň hödürlenýän wagtynda pygamber Ýlýas ýakyn gelip şeýle diýdi: «Eý, Ybraýymyň, Yshagyň we Ysraýylyň Hudaýy Reb, goý, şu gün Seniň Ysraýylda Hudaýdygyň, meniň bolsa Seniň guluňdygym, hem-de bu zatlaryň barysyny Seniň sözüňe görä edendigim mälim bolsun. Meni eşit, eý Reb, meni eşit, goý bu halk Seniň Reb Hudaýdygyňny hem-de olaryň ýüregini ýene-de yzyna öwren Seniň Özüdigiňi bilsin».

Soňra Rebbiň ody düşdi-de, ýakma gurbanlygy, odunlary, daşlary, tozany ýuwutdy, çukurdaky suwy hem ýalap gutardy. Bütün halk muny gören badyna ýüzün ýere goýup ýykyldy we: «Reb, Ol Hudaýdyr; Reb, Ol Hudaýdyr» diýdi.

Şonda Ýlýas olara şeýle diýdi: «Bagalyň pygamberlerini tutuň; olaryň ýekejesi-de gaçyp gutulmasyn». Olar olary tutdular; Ýlýas bolsa olary Kişon derýasyna tarap aşak düşürdi we şol ýerde olary öldürdi. 1 Patyşalar 18:36–40.

Agşamky gurban, Mesihniň ölümi, Petrusyň maýyp adamy sagaldyşy, Petrusyň habary milletlere äkidişi, Daniýeliň pygamberlik nuruny kabul edişi, Ýlýasyň dogasyna ot bilen jogap berlişi, şol bir wagtyň özünde Ezra köwüň hem külüň içinde Laodikiýanyň Filadelfiýa geçişi, söweşýän ýygnaýyň ýeňişli ýygnağa geçişi üçin doga edýär. Dokuzynjy sagat gurban sagadydyr, jogap berlen doga sagadydyr, asmanyň ýere degýän sagadydyr, höküm bilen rehimdarlygyň arasyndaky köprüdir; şonuň üçin hem Mesih dokuzynjy sagatda ölýär, çünki gurbanlygyň dokuzynjy sagady garaňkylykda oturan, emma Ýekşenbe kanuny wagtynda Daniýel kitaby doly açylanda uly nury görjek milletlere Hoş Habary açdy.

Serdarlar 6:21-de Gidýonyň getiren sadakasynda Rebbiň Perişdesi öz hasasy bilen Gidýonyň eti we hamyrsyz çörek hödürlemesini degýär, şonda gaýadan ot çykyp, ony dolulygyna ýakyp ýok edýär. Bu ot Hudaýyň Gidýony çagyrandygyny we bu nyşany kabul edendigini tassyklady.

Ol oňa diýdi: «Indi men seniň nazaryňda merhemet tapan bolsam, onda meniň bilen gürleşýäniňe maňa bir alamat görkez. Ýalbarýaryn, men saňa dolanyp gelip, peşkegimi getirip, ony seniň önünde goýýançam, bu ýerden gitme». Ol diýdi: «Sen täzededen gelyänçäň men garaşaryn». Gideon içeri girip, bir owlak taýýarlady we bir efa undan hamyrmaýys çörekler bişirdi; eti bir sebediň içine goýdy, suwuny bolsa bir gazana guýdy; soň olary dub agajynyň aşagynda onuň ýanyna çykaryp, hödür etdi. Hudaýyň perişdesi oňa diýdi: «Eti we hamyrmaýys çörekleri al-da, şu gaýanyň üstünde goý, suwuny hem dök». Ol hem şeýle etdi. Şonda Rebbiň perişdesi elindäki hasaň ujuny uzadyp, ete we hamyrmaýys çöreklerde degirdi; gaýadan ot çykyp, eti we hamyrmaýys çörekleri ýakyp ýok etdi. Soňra Rebbiň perişdesi onuň gözünden gaýyp boldy. Gideon onuň Rebbiň perişdesidigine düşünende, şeýle diýdi: «Eý, Hökümdar Reb! Çünki men Rebbiň perişdesini ýüzbe-ýüz gördüm». Kazylar 6:17–22.

Perişde baptyň birinji aýatynda Gideon göründi we Gideony: “gaýratly edermen adam” diýip atlandyrdy; Gideon bolsa şol aýdylan sözüň hakykatdygyny subut etjek bir alamat sorady. Soňra Gideon perişdeden biraz garaşmagyny haýyş edýär, pygamberlikde bolsa garaşýan perişde ikinji perişdedir. Garaşma wagty tamamlanandan soň, Gideon bir sadaka getirýär we ot şol sadakany ýuwudýar. Gideon dokuzynjy sagatda dur, çünki Ýlýas agşamky sadaka bolupdy, dokuzynjy sagat bolsa Pentikost ot dilleriniň sazlaşýan Ýekşenbe kanunydyr. Gideon Rebbi ýüzbe-ýüz görýän bir topary aňladýar; edil şeýle zat onunjy bapda Daniýele-de bolupdy. Gideon otuň sadakany ýuwudýandygyny göreninde, ýüzbe-ýüz gören Rebbi bilen özara gatnaşykda bolandygyny şonda aňdy.

Gideon bu hakykata oduň gudraty alamaty tassyklanynda oýanýar, we alamat Gideonyň özi — Hudaýyň gudratly gahrymany — hem-de ellerinde Habakkugyň 300 tablisasy bolan 300

ruhanydan ybarat goşundy. Alamat, ýa-da baýdak, Gideonyň hut özidir, şeýle hem üç ýüz adamdan ybarat goşun bolup, ol hem Ezekeiliň otuz ýedinji bapda dik duran gudratly goşunydyr.

Mukaddes çadır Levililer 9:23, 24-de bagyş edilende, Harunyň baş ruhany hökmünde ilkinji gurbanlyklaryndan soň, Rebbiň huzuryndan ot çykyp, gurbanlykdaky ýakma gurbanlygyny we ýaglary ýuwudýar. Halk gygyrýar we haýranlykdan ýüzin ýere düşýär. Bu, setir üstüne setir, Iliýanyň ody bilen laýyk gelmelidir.

Ezranyň dokuzynjy sagatdaky, Ýekşenbe kanuny döwründe bolup geçýän bugdaý bilen haşal otuň aýrlyşygy baradaky dogasy, şol wagt söweşiji ýygnagyň ýeňiji ýygnaga öwürilmegi bilen berjaý bolýar. Bu, şol bir wagtda Gideonyň ody bilen hem gabat gelmelidir. Harunyň ilkinji sadakasy üstüne inen ýuwudýan ot, ýedi gün mukaddes edilenden soň sekizinji gün hödürlenipdi, şol günün özünde gaýdyp gelip, Harunyň iki zalym ogluny heläk etdi. Mukaddes Ruh dokuzynjy sagatda, Ýekşenbe kanuny döwründe, ölçegsiz dökülende, ruhanylaryň iki toparynyň arasynda aýrallyk bolar, we ýeňiji ýygnak Efesdäki ak at bilen şekillendirilen işi başlar; ol ýeňip çykmak we ýeňmek üçin öňe gidýär. Ýeňiji ýygnagyň mesh edilmegi Süleýmanyň ybadathanasynda ikinji şaýady tapýar.

Süleýmanyň ybadathanasynyň bagyş edilmeginde, 2 Tarh ýazgylary 7:1–3-de, Süleýmanyň dogasyndan soň gökden ot indi we ýakma gurbanlyklaryny hem-de beýleki gurbanlyklary iýip gutardy. Rebbiň şöhraty ybadathanany doldurdy, munuň netijesinde halk sežde edip, Hudaýyň ýagşylygyny we baky merhemetini yglan etdi. Ýekşenbe kanuny wagtynda ýeňiji ybadathana Zekerýa we Işaya laýyklykda ähli daglardan beýgeldilip, täç we baýdak hökmünde dikeldilýär. Süleýmanyň ybadathana bagyş etmeginde ot inende, ybadathana Rebbiň şöhraty bilen doldy; bu bolsa ýedinji surnayyň Hudaýyň halkynyň üstündäki işini tamamlandygyny we şol bir işi on birinji sagatdaky işçileriň üstünde-de tamamlajakdygyny alamatlandyrýar. Ýedinji surnay kefaretden ybaratdyr, ýagny Isanyň şöhrat şalygyny beýgeldýän wagtynda ýüze çykýan Hudaýlyk bilen ynsanlygyň birleşmesidir. Musanyň çadyryna we Süleýmanyň ybadathanasyna inen şol ot Harunyň ogluna bolşy ýaly, Dawut üçin-de höküm otudy.

1 Tawaryh 21:26-da, Dawudyň ilat ýazuwy sebäpli gelen gyrgyn wagtynda, Arawna/Ornanyň harmanynda getiren gurbanlygy gökden gurbanlyk sypasyna inen ot bilen jogap tapdy; bu kabul edilendigini görkezdi we gyrgyny saklady. Laodiseýanyň gyrgyny, Dawudyň adam güýjüne we paýhasyna daýanmagynyň gyrgyny saklamak üçin getiren gurbanlygynyň üstüne ot inende tamam bolýar. Adamydan Ylahy-adamlyga geçiş, kefaret amala aşyrylanda we ybadathana baýdak hökmünde ýokary galdyrylanda belli edilýär. Şol pursatda, Süleýmanyň ybadathanasy bilen laýyklykda, Ylahylyk adamzat bilen birleşdirilende, Rebbiň şöhraty ybadathanany doldurdy.

Biz indiki makalada Gijeki Gykylygyň döwrüne üçünji we dokuzynjy sagatlar arkaly şekillendirilişi boýunça seredip geçmegimizi dowam etdireris.

Alty günden soň Isa Petrusy, Ýakuby we onuň dogany Ýahýany ýanyna alyp, olary aýratynlykda belent bir dagyň depesine çykardy. Şonda Ol olaryň önünde özgerdi: Onuň ýüzi gün ýaly şöhle saçdy, geýimi bolsa ýagtylyk ýaly ak boldy. Ine, şonda olara Musa bilen Ylýas göründi; olar Onuň bilen söhbet edýärdiler.

Şonda Petrus Isa jogap berip diýdi: «Ýa Reb, biziň bu ýerde bolmagymyz nähili ýagşy; eger isleseň, bu ýerde üç sany çatma guraly: biri saňa, biri Musa, biri-de Ylýas üçin». Ol heniz gepleýärkä, ine, ýagty bir bulut olary kölegesine aldy; we ine, buludyň içinden bir ses çykyp şeýle diýdi: «Bu Meniň söýgüli Oglumdyr, Men Ondan razy; Ony diňläň».

Şägirtler muny eşidenlerinde, ýüzin ýere düşüp, gaty gorkdular. Isa olaryň ýanyna gelip, olara elini degirdi we şeýle diýdi: «Turuň, gorkmaň».

Olar gözlerini galdyranlarynda, diňe Isany gördüler, başga hiç kimsäni görmediler. Olar dagdan inip gelyän wagtlarynda, Isa olara şeýle tabşyrdy: «Ynsan Ogly ölülerden direlip çykýança, bu görnüşi hiç kime aýtmaň». Matta 17:1–9.